

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Кафедра правознавства

Руслан Білокінь, Галина Лаврик

ПРОГРАМА
виробничої практики в судах/системі
прокуратури/адвокатури

для здобувачів вищої освіти III курсу
освітньо-професійної програми «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності D8 Право
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

Полтава
ПУЕТ
2025

Розробники /укладачі :

Руслан Білокінь, д. ю. н., доцент, професор закладу вищої освіти Полтавського університету економіки і торгівлі;

Галина Лаврик, д. ю. н., професор, завідувач кафедри правознавства Полтавського університету економіки і торгівлі

Рецензенти:

Григорій Карпушин, доктор філософії у галузі права, суддя Полтавського апеляційного суду;

Олег Плєскач, к.ю.н., перший заступник керівника Полтавської обласної прокуратури

Рекомендовано до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри правознавства ПУЕТ 25 лютого 2025 р., протокол № 7

Білокінь Руслан, Лаврик Галина

Програма виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури для здобувачів вищої освіти III курсу освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності D8 Право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право / Руслан Білокінь, Галина Лаврик. – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 40 с.

Відповідальні за зміст навчально-методичного видання автори, рецензенти та завідувач кафедри правознавства **Галина Лаврик**

Повне чи часткове відтворення, тиражування, передрук та розповсюдження цього видання без дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі **ЗАБОРОНЕНО**

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальні питання організації та проведення виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури	8
1.1. <i>Завдання виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури</i>	8
1.2. <i>Організація виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури</i>	10
1.3. <i>Керівництво виробничою практикою в судах/системі прокуратури/адвокатури</i>	11
2. Обов'язки здобувача вищої освіти	16
3. Зміст виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури	17
4. Документи та звітність за підсумками виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури	19
4.1. <i>Звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури</i>	19
4.2. <i>Щоденник виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури</i>	22
4.3. <i>Характеристика</i>	22
4.3. <i>Матеріали виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури</i>	22
4.4. <i>Захист звіту</i>	23
5. Список інформаційних джерел	31
6. Додаток А. Титульний лист звіту з проходження практики	37
7. Додаток Б. Відмітки про проходження практики	38
8. Додаток В. Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці	39
7. Додаток Г. Лист оцінювання звіту з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури	40

Вступ

Програма виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури для здобувачів вищої освіти 3 курсу освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право укладена відповідно до освітньо-професійної програми Право, розробленої на підставі стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2022 р. № 644.

Предметом виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури є теоретико-прикладні знання та професійні уміння і навички у сфері правозастосовної діяльності та професійної підготовки до практичної діяльності в судових, правоохоронних та правозастосовних органах.

Метою виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, що здійснюється на основі практико-орієнтованого підходу до реалізації освітньої компоненти (практико-орієнтованого підходу), є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про сучасні методи та форми організації юридичної діяльності, набуття відправного практичного досвіду для подальшого розвитку загальних і фахових компетентностей у сфері права, адаптація до професії, пов'язаної з судовими органами, системою органів прокуратури та адвокатури.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:

загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК2);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 4);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 6);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 8);
- здатність працювати в команді (ЗК9);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 10);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку,

верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 11);

– здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми (ЗК12);

– здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК13);

– цінування та повага різноманітності і мультикультурності (ЗК14);

– здатність ухвалювати рішення та діяти дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (ЗК 16).

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

– здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві (СК 1);

– повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи (СК3);

– знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини (СК4);

– здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права (СК5);

– здатність застосувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (СК7);

– знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (СК8);

– знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів (СК 9);

– знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання (СК 10);

– здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (СК11);

– здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК12);

– здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (СК13);

– здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (СК14);

– здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування (СК15);

– здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК16).

Проходження виробничої бакалаврської практики забезпечує досягнення **програмних результатів навчання**, визначених освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

– визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (РН 1);

– знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини (РН2);

– давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю (РН 5).

– оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (РН 6);

– застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права (РН 8);

– самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (РН 9);

– вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології (РН 10);

– доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло (12);

– знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (РН 13);

– використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності (РН 14);

– вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (РН 15);

– використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності (РН 16);

– працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди (РН 17);

– застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової

системи (РН 18);

– пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (РН 19);

– виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20);

– готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (РН 21);

– надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (РН 22).

Виробнича практика в судах/системі прокуратури/адвокатури є обов'язковою.

Форма підсумкового контролю знань: ПМК.

1. Загальні питання організації та проведення виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури

1.1. Завдання виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури

Програма виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури розроблена відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93, Положення про організацію освітнього процесу, схваленого Вченою радою ПУЕТ 28 червня 2024 р., Положення про практико-орієнтований підхід у реалізації освітньої компоненти, схваленого Вченою радою ПУЕТ 30 червня 2023 р., Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти, схваленого Вченою радою ПУЕТ 30 червня 2023 р., Кодексу академічної доброчесності професорсько-викладацького складу, студентів та співробітників спеціальності 081 Право, схваленого Вченою радою ПУЕТ 30 червня 2023 р., Статуту та Стратегії розвитку Полтавського університету економіки і торгівлі, Кодексу честі студента.

Програма виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури є основним навчально-методичним документом, згідно з яким планується та регламентується діяльність керівників виробничої бакалаврської практики від закладу вищої освіти, бази проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури та здобувачів вищої освіти (тут і далі терміни «здобувач вищої освіти», «студент», «студент-практикант» вживаються як синонімічні). У програмі визначені мета, завдання та зміст виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, загальні вимоги до організації її проведення та підведення підсумків.

Виробнича практика в судах/системі прокуратури/адвокатури спрямована на емпіричне пізнання здобувачем вищої освіти юридичних процесів і правових явищ та відповідно покликана забезпечити нерозривний зв'язок теоретичної та практичної підготовки майбутніх юристів задля їх професійного становлення; одночасно є базовою підготовкою для практичного застосування набутих вмінь та навичок в умовах здобуття професії для судових і правоохоронних органів. Під час проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури здобувачі вищої освіти не тільки закріплюють і поглиблюють теоретичні знання, отримані в процесі вивчення загальних

та спеціальних юридичних навчальних дисциплін, а й набувають уміння та навички правозастосовної діяльності - в цілому та правоохоронної та судової діяльності, зокрема.

Мета виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури реалізується за допомогою вирішення таких **завдань**:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з організаційно-правовими засадами діяльності судів, правоохоронних органів завдяки вирішенню поставлених перед ними завдань у зазначених формах і визначеними методами;

- формування у здобувачів вищої освіти цілісного бачення змісту, форм та методів діяльності судової системи України, прокуратури, Національної поліції та інших правоохоронних органів;

- удосконалення загально-юридичних навиків роботи в умовах професійної діяльності судів, Національної поліції, прокуратури та інших правоохоронних органів;

- ознайомлення здобувачів вищої освіти із особливостями застосування науково-технічних засобів, комп'ютерної техніки у правозастосовній діяльності;

- удосконалення уміння здобувачів вищої освіти правильно аналізувати практичні юридичні ситуації, тлумачити та застосовувати закони;

- ознайомлення з організацією діловодства, відомчими наказами та інструкціями з питань організації діяльності національних судів, Національної поліції, прокуратури та інших правоохоронних органів;

- вироблення базових практичних навичок правильного ведення та зберігання процесуальної документації;

- формування професійної ідентифікації майбутніх юристів та їхньої професійної самосвідомості;

- накопичення досвіду виконання професійних обов'язків, виховання почуття персональної відповідальності;

- усвідомлення здобувачами вищої освіти необхідності отримання практичного досвіду в сфері правозастосовної юридичної діяльності для більш ефективного подальшого навчання.

У результаті успішного проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури майбутні бакалаври спеціальності «Право» повинні **знати**:

- місце відповідного органу проходження виробничої практики у системі органів державної влади; судової системи, прокуратури чи правоохоронних органів в цілому;

- теоретичні основи та нормативно-правову базу державної служби та

служби в судах/системі прокуратури/адвокатури;

- правовий статус державних службовців та посадових осіб правоохоронних органів та суду;
- нормативно-правову базу функціонування органів державної влади, судових та правоохоронних органів;
- основні положення правових документів, що регламентують діяльність органів – баз проходження виробничої практики;
- контрольно-наглядові функції органів державної влади, суду та правоохоронної системи; умови незалежності прокуратури та суду.

Здобувачі вищої освіти повинні **вміти**:

- вільно володіти державною мовою, риторикою, прийомами і методами публічного виступу, навичками спілкування у професійній, суспільно-політичній, адміністративно-правовій сферах;
- здійснювати самостійний загальний аналіз діяльності правоохоронних органів державної влади та суду;
- аналізувати планування діяльності юридичних відділів органів державної влади; апарату суду, відділів державної служби в правоохоронних органах та безпосередньо самих структур відповідно до їх функціональних обов'язків ;
- працювати в колективі, виконуючи різні функції при роботі над спільними завданнями;
- володіти навичками роботи з правовими джерелами;
- організувати самоосвіту, спрямовану на поглиблення знань.

1.2. Організація виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури

Відповідно до навчального плану та графіка освітнього процесу виробнича практика в судах/системі прокуратури/адвокатури здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право проводиться на 3 курсі у другому семестрі.

Тривалість виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури становить 4 тижні.

При визначенні змісту, а також місця проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури враховуються наявність базових органів або структур, до яких прикріплюються здобувачі вищої освіти.

Проходження здобувачами вищої освіти стажування за кордоном за програмами академічної мобільності, в умовах воєнного стану при проходженні служби в ЗСУ та іншими програмами зараховується як виробнича практика в судах/системі прокуратури/адвокатури за умови

виконання індивідуального плану практики.

Тривалість робочого дня студента-практиканта встановлюється згідно з навчальним планом та узгоджується відповідно до режиму робочого часу співробітників національних судів та правоохоронних органів. Під час проходження практики здобувачі вищої освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.3. Керівництво виробничою практикою в судах/системі прокуратури/адвокатури

Згідно з Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 30.04.1993 р. № 35 відповідальність за організацію, проведення і контроль за виробничою практикою в судах/системі прокуратури/адвокатури покладається на керівництво закладу вищої освіти. Загальну організацію практики в університеті здійснює керівник виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури Центру зв'язків з виробництвом. Безпосереднє керівництво практикою здійснює призначений випусковою кафедрою викладач.

Заклад освіти зобов'язується:

1. Укласти договори з базами виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури на її проведення.

2. За два місяці до початку виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури надати на базу її проходження для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.

3. Призначити керівниками виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури кваліфікованих науково-педагогічних працівників.

4. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, що сталися зі студентами.

Безпосереднє керівництво забезпечує кафедра правознавства, яка організовує виробничу практику в судах/системі прокуратури/адвокатури на базових місцях.

Таке керівництво здійснюють:

- завідувач (начальник) кафедри;
- курсові керівники практики;
- керівники базових органів або структур;

– спеціалісти на місцях, до яких прикріплюються студенти.

Завідувач (начальник) кафедри правознавства:

1. За два місяці до початку виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури погоджує з керівниками органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій тощо програму та календарні графіки проходження практики студентами, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.

2. Призначає керівниками виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури науково-педагогічних працівників, які брали безпосередню участь в освітньому процесі.

3. Разом з адміністрацією правоохоронних органів та суду організовує екскурсії студентів до баз проходження виробничої практики; організовує науково-практичні конференції студентів та викладачів за участю спеціалістів-практиків, семінари, круглі столи та інші заходи.

4. Здійснює контроль за організацією та проходженням виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури студентами, а також за додержанням її строків та за відповідністю змісту програмі практики.

5. Несе відповідальність за навчально-методичне керівництво і виконання програми виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури.

Керівник виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури від кафедри:

1. Перед початком проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури відвідує базові місця її проведення, організовує прибуття студентів-практикантів до місця проходження практики, ініціює й забезпечує проведення необхідних додаткових підготовчих заходів.

2. Забезпечує проведення усіх організаційних заходів для виходу студентів на практику: інструктаж про порядок її проходження та з техніки безпеки, надання студентам необхідних документів (направлення, програма, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації), перелік яких встановлює заклад освіти.

3. Забезпечує у тісному контакті з керівником від бази практики високу якість її проходження студентами, та відповідність практики навчальному плану та програмі.

4. Здійснює керівництво науково-дослідною роботою студентів, яка передбачена планом науково-дослідної роботи кафедри.

5. Здійснює контроль за забезпеченням базами практики належних умов праці і побуту студентів відповідно до вимог чинного трудового законодавства.

6. Контролює проведення зі студентами обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки.

7. Контролює дотримання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку відповідних органів, підприємств, установ і організацій.

8. Повідомляє студентів про систему звітності з проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури.

9. Розглядає звіти студентів з виробничої практики, надає відгук щодо їх роботи.

10. Здійснює навчально-методичне керівництво виробничою практикою в судах/системі прокуратури/адвокатури.

11. У складі комісії приймає захист звітів з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури.

12. Подає завідуючому кафедрою письмовий звіт про проведення виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення її організації.

13. Керівник виробничої практики від кафедри погоджує всю роботу із керівником виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури від бази практики.

Органи прокуратури, адвокатури та суди, які є базами виробничої практики:

1. В особі їх перших керівників разом із закладом вищої освіти несуть відповідальність за організацію, якість і результати виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури студентів.

2. Призначають наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва проходження студентами виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури .

3. Організують проходження практики студентами спеціальності «Право» відповідно до програми виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури .

4. Надають студентам відповідно до програми практики робоче місце для проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, забезпечують високу ефективність проходження практики.

5. Не повинні допускати використання студентів на посадах та роботах, що не відповідають програмі виробничої практики та майбутній спеціальності.

6. Створюють необхідні умови для отримання студентами за період виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури вмінь і навичок зі спеціальності, виконання студентами програми виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури .

7. Додержуються узгоджених з Полтавським університетом економіки і торгівлі календарних графіків проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури .

8. Надають студентам і керівникам практики від закладу освіти можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною, процесуальною та іншою документацією, необхідною для виконання програми виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури.

9. Проводять передбачені обов'язкові інструктажі з техніки безпеки та охорони праці: вступний та на робочому місці; забезпечують студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. У разі потреби навчають студентів безпечним методам праці.

10. Забезпечують та контролюють виконання студентами діючих на місці проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури правил внутрішнього трудового розпорядку.

11. Несуть відповідальність за нещасні випадки зі студентами, які проходять практику у відповідному органі, установі, підприємстві, організації.

Керівник виробничою практикою в судах/системі прокуратури/адвокатури студентів від органу прокуратури, адвокатури чи суду

1. Разом з керівником практики від кафедри організовує та контролює роботу студентів відповідно до програми виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури та графіка її проходження.

2. Забезпечує якісне проведення інструктажів з охорони праці та техніки безпеки.

3. Сприяє виконанню студентами їх індивідуальних завдань і обов'язків відповідно до програми виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури .

4. Організовує спільно з керівником виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури від кафедри проведення лекцій та доповідей, круглих столів, консультацій, зустрічей із провідними фахівцями-юристами.

5. Контролює дотримання студентами трудової дисципліни та повідомляє на кафедру про всі випадки порушення студентами правил

внутрішнього трудового розпорядку, а також про винесені студентам дисциплінарні стягнення.

6. Забезпечує облік виходів на роботу студентів-практикантів.

7. Організовує у разі потреби спільно з керівником від кафедри переміщення студентів на робочих місцях з метою отримання більш універсальних практичних знань.

8. Контролює ведення студентами щоденників виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, виконання індивідуальних завдань, звітів.

9. Складає на студентів характеристики, які повинні містити відомості щодо виконання студентом програми виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, індивідуальних завдань, якості підготовленого звіту практики, а також відомості про відношення студента до праці та про виконання доручень.

2. Обов'язки студента-практиканта

Під час проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури студент-практикант зобов'язаний:

1. Не пізніше ніж за 3 дні до початку практики ознайомитися із програмою виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, отримати необхідні документи, консультації та інструктажі від Центру зв'язків з виробництвом та від керівника виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури від кафедри правознавства.

2. Підібрати необхідну науково-практичну літературу, навчальні посібники та нормативно-правові акти, інші матеріали щодо практичної юридичної діяльності (зразки оформлення документації), які стануть у нагоді при проходженні виробничої практики.

3. Своєчасно (у призначений строк) прибути до суду чи правоохоронного органу, що визначені для проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури; представитися керівникові, отримати від нього необхідні вказівки та роз'яснення, після чого приступити до виконання завдань, передбачених програмою виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури.

4. У повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, та вказівки керівника, дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку та трудової дисципліни.

5. Ознайомитися із положеннями та інструкціями з профілю

роботи органу, установи, організації, де студент проходить практику, організацією діловодства, обліку, звітності.

6. Вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії.

7. Брати активну участь у житті колективу, в якому студент проходить практику.

8. Набути професійні навички на посадах спеціалістів юридичного профілю, сформувані вміння правильно складати процесуальні й інші документи.

9. Нести відповідальність за виконану роботу.

10. Вести щоденник виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, відображати в ньому зміст виконаної за кожен день практики роботи з детальним аналізом і висновками.

11. Скласти письмовий звіт про виконання програми виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, належним чином його оформити і разом з іншими документами надати на кафедру у визначений строк.

12. Своєчасно захистити звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури.

3. Зміст виробничої практики в судових та правоохоронних органах

Під час проходження виробничої практики студент вивчає структуру і організацію діяльності правоохоронного органу чи суду; відомчі та інші нормативні документи, якими визначається їх діяльність; форми і методи, за допомогою яких вирішуються поставлені перед ними завдання; функціональні обов'язки співробітників-юристів базових органів.

Студент ознайомлюється з матеріалами, які знаходяться у розпорядженні базового органу проходження практики. За дорученням керівника практики студент бере участь у веденні поточної документації, допомагає готувати проекти постанов, рішень, планів, відповідей на скарги і заяви громадян тощо, а також виконує окремі завдання, пов'язані із застосуванням теоретичних знань та набуттям практичних навичок. Студент може бути залучений до проведення окремих процесуальних дій чи слідчо-розшукових дій для практичного засвоєння теоретичних навичок, а також брати участь в засіданні суду.

У канцеляріях базових органів студент вивчає накази та інструкції, які визначають ведення діловодства, знайомиться з номенклатурою справ, правилами документообігу, організацією обліку та контролю вхідної та

вихідної документації та кореспонденції, веденням наглядових проваджень, правилами складання документів первинного обліку і статистичної звітності; з дозволу керівника практики від бази практики може ознайомлюватися, вивчати та складати проекти процесуальних документів.

При проходженні виробничої практики в системі прокуратури студент-практикант:

- встановлює місце відповідних органів у системі правоохоронних органів, з'ясовує регламент їх діяльності;
- знайомиться з діяльністю відповідного органу та з нормативно-правовою базою, що визначає сферу його діяльності;
- знайомиться з організаційною структурою відповідного органу, його функціями, компетенцією та їх правовою регламентацією;
- знайомиться із правовим статусом службовця, правовою регламентацією проходження державної служби та служби в органах прокуратури, виконання своїх посадових та функціональних обов'язків, згідно наказу (розпорядження) про розподіл обов'язків;
- повинен вміти дати характеристику правозастосовної діяльності правоохоронного органу, її форм, правових актів управління, що видаються названими органами;
- вивчає форми і види контрольної, наглядової чи функціональної діяльності органу їх повноваження при здійсненні контролю, нагляду;
- зобов'язаний ознайомитися з юрисдикційною діяльністю правоохоронного органу, його повноваженнями;
- вивчає порядок організації роботи прокурора чи працівника правоохоронного органу, керівника органу досудового розслідування, слідчого, дільничного тощо, порядок організації роботи структурних їх підрозділів, бере участь у їх роботі;
- приділяє особливу увагу діяльності підрозділів правоохоронних органів та бере участь у їх роботі, зокрема щодо таких питань: організація правової роботи, спрямованої на правильне застосування, неухильне дотримання та запобігання невиконанню вимог актів чинного законодавства, нормативних документів; правовий аналіз документів, які видаються відповідними органами; безпосередня участь у підготовці розпоряджень та інших правових актів; правове забезпечення прийому громадян; правова оцінка претензій, що пред'явлені зазначеним органам чи такими органами у зв'язку з порушенням прав і законних інтересів; антикорупційної політики.

При проходженні виробничої практики в судах студент-практикант:

- вивчає організацію діяльності суду; встановлює місце відповідних органів у системі судових та правоохоронних органів, з'ясовує регламент їх діяльності;

- знайомиться з нормативними основами документообігу в апараті суду;

- вивчає правила ведення, обліку і збереження юридичних та інших документів, з-поміж яких журнали обліку заяв та повідомлень, журнали обліку позовної діяльності в рамках адміністративного, цивільного, кримінального судочинства; журнал обліку взаємодії суду з ЗМІ та громадськістю, в т.ч. проведення лекцій, семінарів, виробничих нарад, конференцій з правових питань (копії виступів у газетах, журналах, на радіо або телебаченні); журнал прийому громадян і працівників підприємства для розгляду звернень, заяв і скарг з правових питань тощо;

- бере участь у складанні поточних і перспективних планів діяльності керівника апарату суду;

- надає допомогу помічнику судді або секретарю судового засідання у проведенні правової роботи, пов'язаної з правовим обслуговуванням апарату управління;

- за дорученням керівника виробничої (бакалаврської) практики бере участь у судовому розгляді позовів, скарг, клопотань чи інших процесуальних документів, в тому числі у судових засіданнях;

- бере участь у прийомі громадян та наданні їм юридичних консультацій тощо;

- виконує іншу діяльність за дорученням керівника бази практики.

При проходженні виробничої практики в адвокатурі студент-практикант:

- вивчає організацію діяльності адвокатури;

- встановлює місце відповідних органів у системі правоохоронних органів, з'ясовує регламент їх діяльності;

- знайомиться з нормативними основами документообігу в органах адвокатського самоврядування;

- вивчає правила ведення, обліку і збереження юридичних та інших документів, складання та формування адвокатського дос'є, підготовки адвоката до участі в судовому засіданні, ведення обліку видачі ордерів та податкової звітності;

- бере участь у складанні поточних і перспективних планів діяльності адвоката;

- надає допомогу помічнику адвоката у проведенні правової роботи, пов'язаної з правовим обслуговуванням апарату управління;

- за дорученням керівника виробничої (бакалаврської) практики бере участь у судовому розгляді позовів, скарг, клопотань чи інших процесуальних документів, в тому числі у судових засіданнях;
- бере участь у прийомі громадян та наданні їм юридичних консультацій тощо;
- вивчає роботу органів адвокатського самоврядування, Ради адвокатів, дисциплінарної комісії тощо.
- виконує іншу діяльність за дорученням керівника базипрактики.

4. Документи та звітність за підсумками виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури

Після закінчення виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури студент зобов'язаний надати на кафедру правознавства для перевірки керівником виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури від кафедри такі документи:

- письмовий звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури ;
- щоденник виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури ;
- характеристику з місця проходження практики в судах/системі прокуратури/адвокатури;
- матеріали виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури (додаються до звіту з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури).

4.1. Звіт з виробничої практики в судових та правоохоронних органах

Особливе місце серед підсумкової документації про проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури займає звіт про практику, який має містити такі структурні компоненти:

1. Титульна сторінка (додаток А)
2. Відмітки про проходження практики (додаток Б)
3. Відгук і оцінка здобувача вищої освіти на практиці (додаток В)

4. Вступ, у якому зазначаються:

4.1. Строки та місце проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури.

4.2. Мета та завдання проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, які ставить перед собою студент стосовно конкретної бази практики, на яку він направлений Наказом по університету.

4.3. Умови проходження практики, які були створені керівництвом правоохоронного органу або суду, для проходження студентом виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури.

Обсяг вступу складає 1-2 аркуші.

5. Основна частина, поділена на два розділи:

Розділ 1 Теоретична частина; Розділ 2 Практична частина.

5.1. Теоретична частина звіту повинна містити характеристику організаційно-правових засад діяльності бази практики. В окремих главах потрібно описати:

При проходженні виробничої практики в судах:

5.1.1. Поняття та місце судового органу в судовій системі України.

5.1.2. Функції, завдання та повноваження судового органу.

5.1.3. Організаційна структура суду.

5.1.4. Організація та порядок діяльності суду.

5.1.5. Порядок та форми здійснення правосуддя.

5.1.6. Матеріально-технічне забезпечення суду. Додержання засад незалежності судової гілки влади.

При проходженні виробничої практики в прокуратурі, адвокатури:

5.1.1. Поняття та місце правоохоронного органу місцевого в системі органів виконавчої влади.

5.1.2. Повноваження правоохоронного органу.

5.1.3. Організаційна структура органу.

5.1.4. Порядок формування, організація роботи органів, посадових та службових осіб правоохоронного органу.

5.1.5. Порядок, види та форми складання процесуальних документів.

5.1.6. Взаємодія правоохоронного органу з іншими органами державної влади та судом.

5.1.6. Забезпечення правоохоронним органом конституційних прав громадян.

5.1.7. Роль та місце правоохоронного органу в протидії злочинності, в забезпеченні дотримання конституційних прав громадян.

Обсяг теоретичної частини звіту має складати від 5 до 8 аркушів.

5.2. Практична частина звіту має містити опис виконаної роботи за час проходження практики, а саме:

5.2.1. Зміст робіт, які були виконані студентом за період проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, їх послідовність, процедурні особливості їх

виконання.

5.2.2. Види та характеристика завдань і доручень, які були виконані студентом, та їх результати.

5.2.3. Колізійні питання, які виникали в процесі проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, в яких формах вони розглядались та які рішення були прийняті.

5.2.4. Науково-технічні засоби, які застосовувались при виконанні процесуальних, процедурних та інших дій.

5.2.5. Коротка характеристика вивчених студентом кримінальних, цивільних, адміністративних та інших справ, договорів, заяв, клопотань, повідомлень, в провадженні і розгляді яких брав участь студент.

Обсяг практичної частини звіту має складати від 5 до 8 аркушів.

6. Висновки, які включають:

6.1. Опис проблемних питань (теоретичного та практичного характеру), які виникали у практиканта під час проходження практики.

6.2. Пропозиції щодо поліпшення організації діяльності суду чи органу, в яких студент проходив виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури.

6.3. Пропозиції щодо удосконалення змісту освітнього процесу, якості викладання навчальних дисциплін, підвищення ефективності виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури.

Обсяг висновків складає 2-3 аркуші.

Протягом перебування на базі практики студент звертається до керівника виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури від кафедри правознавства з питань, які виникали у процесі написання звіту. Правильно оформлений звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури подається на кафедру правознавства у визначений строк для реєстрації та перевірки керівником.

На основі поданого на кафедру звіту керівник проводить попереднє оцінювання якості виконаної роботи на базі виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури та її відповідності Програмі виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури і приймає рішення про допуск виконаної роботи до захисту.

4.2. Щоденник виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури

Кожен студент, який направляється до базових структур для проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, одержує на кафедрі, за якою його закріплено, щоденник. За час проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури студент зобов'язаний вести щоденник та

відображати в ньому щодня зміст та обсяг виконаної ним роботи, а саме:

- участь студента у виконанні, процедурних, процесуальних та інших дій при підготовці документів;
- зміст спостережень студента за організацією роботи апарату суду, працівників органів досудового розслідування тощо.

Щоденник підписує керівник практики базового органу та свій підпис скріплює печаткою.

4.3. Характеристика

Характеристика – це документ індивідуального характеру, в якому повинно бути відображено:

- рівень теоретичної підготовки студента-практиканта;
- відношення студента до виконання практичних обов'язків юриста;
- його бажання оволодіти юридичною професією;
- вміння застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності;
- індивідуальні якості студента тощо.

Характеристику на окремому аркуші складає та підписує керівник виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури базового органу, після чого вона затверджується керівником відповідної організації та скріплюється печаткою.

4.4. Матеріали виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури

До матеріалів виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури належать: копії процесуальних документів; судових рішень; запитів та відповідей в органи державної влади, місцевого самоврядування та контролюючі органи; копії позовних заяв; висновків експертів, ухвал, рішень, постанов, претензій, звернень, відповідей на них, договорів, різноманітних запитів тощо.

На матеріали виробничої практики мають бути посилення у тексті звіту із поясненням характеру роботи студента-практиканта із тим чи іншим документом.

Шаблони документів мають бути заповнені студентом за змодельованими даними.

При оформленні матеріалів виробничої практики здобувач повинен дотримуватися правил інформаційної безпеки. Зокрема, відомості, що містять реальні персональні дані фізичних осіб, належать до інформації з обмеженим доступом, тому мають бути заштриховані або видалені.

Документи необхідно систематизувати в хронологічному порядку, підшити за правилами діловодства, пронумерувати та скласти опис документів. Обсяг документів у матеріалах виробничої практики

повинен складати від 15 до 20 аркушів.

Загальний обсяг звіту разом із матеріалами практики має складати 30-35 аркушів.

Як при написанні звіту, так і при оформленні матеріалів практики студенти мають дотримуватися правил академічної доброчесності.

4.5. Захист звіту

Здобувач вищої освіти подає звіт про проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури в термін, передбачений календарним графіком її проходження.

При оцінюванні роботи здобувача вищої освіти за час виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури враховуються звіт, характеристика здобувача вищої освіти за період проходження практики, щоденник, матеріали практики, а також якість їх оформлення.

Захист звіту з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури проводиться на засіданні комісії, яка затверджується кафедрою. Здобувач вищої освіти коротко викладає основні етапи проходження виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури, дає відповіді на зауваження керівника і відповідає на запитання. Комісія оцінює ступінь професійної підготовки здобувача вищої освіти в межах питань, визначених Програмою виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури .

Підсумкова оцінка виставляється за результатами захисту звіту з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури з урахуванням попередньої перевірки керівником виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури . За невиконання програми виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури , звіту чи неподання його на перевірку у встановлені строки здобувачу вищої освіти виставляється незадовільна оцінка.

Рівень проходження здобувачем вищої освіти виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури оцінюється в балах відповідно до Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти Полтавського університету економіки і торгівлі з урахуванням вимог Болонської декларації і заноситься до екзаменаційної відомості. Звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури оцінюється за 100-бальною шкалою.

Загальна підсумкова оцінка з практики враховує: відповідність змісту звіту та доданих документів і матеріалів цій Програмі; якість оформлення звіту та результати захисту звіту. Бали заносяться до Листа оцінювання звіту з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури (додаток Г). Підсумкова оцінка заноситься до

відомості обліку успішності та до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Для визначення підсумкової оцінки використовується критерії, які наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Шкала і критерії оцінювання результатів захисту звітів з виробничої практики в судових та правоохоронних органах

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90-100	А	Відмінно	<p>Звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури характеризується повним та вичерпним розкриттям кожного розділу програми та роботи, яка проводилася здобувачем під час опрацювання відповідного розділу програми практики, повним складом матеріалів практики (додатків), які вимагаються відповідним розділом практики (копії документів, аналітичні та статистичні матеріали тощо), актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю якісно обґрунтованих висновків. Відмінно вичерпна і розгорнута відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з аналізом сучасних інформаційних джерел, у тому числі законодавчих і нормативних документів. Здобувач вільно володіє змістом роботи, яка проводилася під час проходження практики, має повне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, відповідає на проблемні питання, пов'язані із змістом роботи на ділянках, передбачених програмою практики</p>

82-89	В	Дуже добре	<p>Звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури характеризується повним та вичерпним розкриттям кожного розділу програми та роботи, яка проводилася здобувачем під час опрацювання відповідного розділу програми практики, достатньо повним складом матеріалів практики (додатків), які вимагаються відповідним розділом практики (копії документів, аналітичні та статистичні матеріали тощо), актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю несуттєвих помилок при написанні звіту, наявністю достатньо обґрунтованих висновків. Достатньо повна відповідь, обґрунтований пакет документів з практики з аналізом інформаційних джерел, використання законодавчих і нормативних документів. Здобувач вільно володіє змістом роботи, яка проводилася під час проходження практики, має повне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, відповідає на проблемні питання, пов'язані із змістом роботи на ділянках, передбачених програмою практики, але допустив неточності при відповіді на запитання членів комісії.</p>
74-81	С	Добре	<p>Звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури характеризується достатньо повним розкриттям кожного розділу програми та роботи, яка проводилася здобувачем під час опрацювання відповідного розділу програми</p>

			<p>практики, наявністю 75 % основних матеріалів практики (додатків) від необхідної кількості, яка вимагається програмою практики (копії документів, аналітичні та статистичні матеріали тощо), актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю несуттєвих помилок при написанні звіту, наявністю достатньо обґрунтованих висновків, але при описі окремих видів робіт не зовсім правильних. Повна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з посиланням на інформаційні джерела. Здобувач достатньо володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, володіє змістом відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, допустив помилки у викладенні висновків за результатами опису видів роботи та завдань під час практики, відповідає на питання, пов'язані зі змістом роботи на ділянках, передбачених програмою практики, але допустив неточності при відповіді на запитання членів комісії.</p>
--	--	--	--

64-73	D	Задовільно	<p>Звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури характеризується неповним викладенням змісту програми (роботи) або неповною відповідністю змісту роботи вимогам програми практики (50-75% охоплення зазначених у програмі проходження практики видів робіт), неповним складом матеріалів практики (додатків), які вимагаються відповідним розділом практики (50-75 % необхідних додатків від загальної кількості), неактуальністю поданої у звіті інформації (подання інформації за період, що передує терміну проходження здобувачем практики).</p> <p>Задовільна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики в необхідному обсязі без посилок на інформаційні джерела, окремі неточності, їх виправлення за допомогою керівника практики, посередній рівень опису виконаних робіт. Здобувач посередньо володіє змістом роботи, при відповіді на запитання допустив значні помилки.</p>
-------	---	------------	---

60-63	Е	Задовільно достатньо	<p>Звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури характеризується коротким викладенням змісту програми (роботи) або неповною відповідністю змісту роботи вимогам програми практики (50 % охоплення зазначених у програмі проходження практики завдань), неповним складом матеріалів практики (додатків), які вимагаються відповідним розділом практики (50 % необхідних додатків від загальної кількості), неактуальністю поданої у звіті інформації. Задовільно відповідь на обґрунтування пакету документів з практики в мінімально допустимому обсязі, значні неточності, граничний рівень опису виконаних робіт. Здобувач посередньо володіє змістом роботи, при відповіді на запитання, допустив значні помилки, не зумів пояснити результат виконаних розрахунків.</p>
-------	---	----------------------	--

35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного захисту звіту	Звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури характеризується неповним викладенням змісту роботи або неповною відповідністю змісту роботи вимогам програми практики (менше 50% охоплення зазначених у програмі проходження практики завдань), неповним складом матеріалів практики (додатків), які вимагаються відповідним розділом практики (менше 50% необхідних додатків від загальної кількості), недостовірністю поданої у звіті інформації. Незадовільна відповідь, недостатній обсяг пакету документів з практики, грубі помилки, неспроможність їх виправлення, низький рівень виконання звіту з практики. Характер відповідей здобувача дає підставу стверджувати, що особа яка захищає звіт про практику, неправильно зрозуміла зміст практики і тому не відповідає на питання по суті, припустилася грубих помилок у змісті відповіді. Здобувач має порушення графіку проходження практики, несвоєчасно здав звіт на кафедру
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики та захистом звіту	Звіт з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури характеризується частковим викладенням змісту роботи або не відповідністю змісту роботи вимогам програми практики, відсутністю матеріалів практики (додатків), які вимагаються відповідним розділом практики,

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
			недостовірністю поданої у звіті інформації. Незадовільна відповідь, відсутній обсяг пакету документів з практики, грубі помилки, неспроможність їх виправлення, відсутність необхідних складових звіту. Здобувач має порушення графіку проходження практики, несвоєчасно здав звіт на кафедру.

Кращі студентські звіти за підсумками виробничої практики, що повністю відповідають вимогам навчальних програм, можуть бути заслухані на студентських науково-практичних конференціях, у роботі правничого дискусійного клубу «Феміда», наукового гуртка «Ін Юре», під час проведення круглих столів, семінарів.

Список інформаційних джерел

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 245к/96-ВР із змінами, внесеними згідно Закону України № 1401-VIII від 2 червня 2016 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 28. Ст. 532. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Європейська угода про осіб, що беруть участь у процесі Європейського суду з прав людини. Страсбург, 5 березня 1996 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_324
3. Європейська хартія про статус суддів від 10 липня 1998 року. Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_236
4. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. *Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи*. К., 1992. – С.18–24.
5. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (Рим, 1950) // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004
6. Основні принципи незалежності судових органів, схвалені резолюціями Генеральної Асамблеї ООН 29 листопада та 13 грудня 1985 року // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_201
7. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV. *Голос України*. 2006. № 62.
8. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
9. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV. *Голос України*. 2006. № 62.
10. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. *Офіційний вісник України*. 2014. № 87. Ст. 2474.
11. Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки: Закон України від 20 червня 2022 року № 2322-IX. *Офіційний вісник України*. 2022. № 56. Ст. 3272.
12. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>
15. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квітня 2001 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
16. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05

липня 2012 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

17. Про безоплатну правничу допомогу: Закон України від 02 червня 2011 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

18. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 07 березня 2002 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3099-14>

19. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19/page>

20. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>

21. Про Національне антикорупційне бюро України: : Закон України від 14 жовтня 2014 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/page>

22. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

23. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>

24. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06. 1993 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>

25. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24.01.1995 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/20/95-вр>

26. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30.06.1993 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3352-12>

27. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>

28. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>

29. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>

30. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/page>

31. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22 листопада 2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19>

32. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні. Затв. Указом Президента України від 10 червня 1993 р. № 198/93. URL:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/198/93>

13. Адвокатура України : навч. посіб. / В. К. Шкарупа, О. В. Філонов, А. М. Титов, Ю. Я. Кінаш; За заг. ред. В. К. Шкарупи. Київ : Знання, 2017. 398 с.

14. Адвокатура України: Книга 1. Організація адвокатури (з практикумом): Підручник у двох книгах / за заг. ред. д.ю.н., проф. заслуженого юриста України С. Я. Фурси та к.ю.н., доцента Бакаєвської Н. М. 2-ге вид. доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2016. 864 с.

15. Адвокатура України: Навчальний посібник: У 2 кн. / За ред. доктора юридичних наук, професора С. Я. Фурси. Київ : Видавець Фурса С. Я. : КНТ, 2020. 940 с.

16. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 1. Загальне адміністративне право. Особливе адміністративне право / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 620 с.

17. Адміністративне право України. Особлива частина. Академічний курс : [підручник] / за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків : Золота миля, 2013. 840 с.

18. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / [В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.]. Вид. 4-те. Херсон : Олді-Плюс, 2021. 656 с.

19. Адміністративне право України: підручник; за заг. ред. П. Діхтієвського. Київ: "Видавництво Людмила". 2023. 772 с.

20. Адміністративне право: підручник / за заг. ред. Ю.П.Битяка. Харків: Право, 2020. 392 с.

21. Актуальні проблеми адвокатури : підручник / за заг. ред. Т. Б. Вільчик. Харків : Право, 2022. 376 с.

22. Білокінь Р.М. Міжнародні стандарти нагляду прокурора за дотриманням законності у кримінальному провадженні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія: Право / Ужгородський національний університет. Ужгород, 2023. Випуск 78(2). С. 256-262. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/286476/280332>*

23. Білокінь Р.М. Нотаріальна діяльність як різновид правоохоронної діяльності. *Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. Випуск 1. С. 771-776. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.01.128>. URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/01/APP_01_2025.pdf*

24. Білокінь Р.М. Окремі аспекти здійснення нагляду прокурора за додержанням законів у кримінальному провадженні в умовах воєнного

стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. Гельветика, 2023. № 2/2023. С. 656-660. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-2/157>. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2023/157.pdf

25. Бондар В.С, Яковенко, М. О. Про завдання органів досудового розслідування в умовах подолання наслідків агресії РФ на деокупованих територіях: до постановки проблеми. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*, 3(99). 2022. С. 226-242. URL: <https://luhbulletin.dnuvs.ukr.education/index.php/main/issue/view/66/64>.

26. Брюховецька М.С., Дудченко О.С. Право громадян на професійну правову допомогу як головний аспект реформування адвокатури як головний аспект реформування адвокатури в Україні. *Право і суспільство*. 2022. С. 45-49. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2022/2_2022/7.pdf.

27. Велика українська юридична енциклопедія [Текст] : у 20 т. / редколегія В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко, О. В. Петришин. Харків : Право, 2016. Т. 19 : Кримінальний процес, судоустрій, прокуратура та адвокатура [Текст]. 2020. 960 с.

28. Вереша Р. В., Якуба Г. О. Кваліфікаційний адвокатський іспит. Теоретична частина : навч.-практ. посіб. / За ред. академіка НАПрН України, проф. В.В. Комарова, 7-ме вид., перероб. та доповн. Київ : Алерта, 2024. 552 с.

29. Гусаров С. М. Правозастосовна діяльність в Україні : монографія. Харків : Золота миля, 2015. 416 с.

30. Гусаров С.М. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України: підручник за заг. ред.. Гусарова С.М. Харків. 2020. 507 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2FMB_Pravo/Sudovi_pravookhoronni_kontrolnonahliadovi-ta-pravozakhysni-orhany-Ukrainy_2020.pdf

31. Завальний М. В. Адміністративно-правові засади діяльності та взаємодії державних та недержавних суб'єктів правоохорони в Україні : монографія. Харків : Константа, 2018. 376 с.

32. Загальне адміністративне право України / Бевзенко М. В. та ін. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2023. 688 с.

33. Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. комент. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; [О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка]. Харків, 2016. 408 с.

34. Кваліфікаційний адвокатський іспит: Практична частина. Навчально-практичний посібник / За ред. д.ю.н., проф. А. М. Бірюкової,

д. ю. н., проф. Р. В. Вереші. Київ : Алерта, 2024. 406 с.

35. Коломоець Н. В. Адміністративно-правовий захист прав дитини в Україні : монографія. Харків : Панов, 2019. 352 с.

36. Лапкін А. В. Організація судових та правоохоронних органів України : навч. посіб. у схемах. Вид. 7-ме, змін. і допов. Харків : Право, 2018. 168 с.

37. Марочкін І.С. Організація судових та правоохоронних органів: підручник. Х.: Право. 2014. 448 с.

38. Міграційне право України : підручник / [С. М. Гусаров, А. Т. Комзюк, О. Ю. Салманова та ін.] ; за заг. ред. С. М. Гусарова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016. 296 с.

39. Молдован В. В. Судоустрій України : навч. посіб. / В. В. Молдован, А. В. Молдован. 5-те вид., перероб. та допов. Київ : Правова єдність ; Алерта, 2015. 320 с.

40. Організація адвокатури та адвокатська діяльність : навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [Т. Б. Вільчик, І. В. Назаров, О. М. Овчаренко та ін.]. Харків : Право, 2021. 448 с.

41. Судові та правоохоронні органи України: навчальний посібник / М. А. Макаров, А. С. Симчук, М. Й. Кулик, Ю. В. Терещенко, С. В. Харченко. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2022. 656 с.

42. Щербатюк В.М. Історія судових і правоохоронних органів України. Курс лекцій : Київ. Фенікс, 2022. 280 с.

43. Ярова Л.В., Матвеевський О.В. Організація судових і правоохоронних органів України. Курс лекцій. Київ: Фенікс, 2020. 376 с.

44. Ясиновський П.В. Відмежування військових формувань від правоохоронних органів при кваліфікації за ст. 114-1 Кримінального кодексу України. Київський часопис права 2024. № 1. С. 247-251. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/431/417>

45. Odnolko, I., Sukhonos, V., Bilokin, R., Kobko, V., Pohoretskyi, M. (2023). The content and essence of the anti-corruption strategy as a tool to combat corruption in Ukraine. Amazonia Investiga, 12(62), 197-204. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.62.02.19>.

Титульний лист звіту з проходження практики

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут _____

Форма навчання _____

Кафедра _____

ЗВІТ

з виробничої практики в судах/системі прокуратури/адвокатури

здобувача(-чки) вищої освіти 3 курсу
освітньо-професійної програми «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності Право
галузі знань Право

(прізвище, імя, по батькові)

База практики _____

Керівники практики
від підприємства, установи, організації

(посада, прізвище, ініціали, підпис)

від кафедри

(посада, вчене звання, прізвище, ініціали, підпис)

Звіт захищено « ____ » _____ 20_р.

Оцінка _____

Члени комісії _____

(прізвище, ініціали, підпис)

Полтава 20 __

ВІДМІТКИ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Здобувач (чка) вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на підприємство, організацію, установу

_____
_____

«__» _____ 20__ року _____

_____
(підпис) (посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)

М.П.

Вибув з підприємства, організації, установи

«__» _____ 20__ року _____

_____
(підпис)..... (посада, прізвище, ініціали відповідальної особи)

М.П.

Відгук і оцінка роботи здобувача (чки) вищої освіти на виробничій практиці в судах/системі прокуратури/адвокатури

_____ (назва підприємства, установи, організації)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Керівник практики від підприємства, установи, організації

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

М.П.

«___» _____ 20__ року

**Лист оцінювання звіту з виробничої практики в судах/системі
прокуратури/адвокатури,
виконаний здобувачем (чкою) вищої освіти 3 курсу
Навчально-наукового інституту _____**

_____
(ПІБ студента)

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали	
		керівник	комісія
<i>Виконання завдань практики (до 50 балів)</i>			
1.	Повнота виконання програми практики (до 20 балів)		
2.	Використання математичних та статистичних методів, методів моделювання, комп'ютерних технологій (до 5 балів)		
3.	Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих документів (до 10 балів)		
4.	Творчий підхід до аналізу проблеми, оригінальність підходів та наукова новизна результатів дослідження (до 10 балів)		
5.	Наявність у звіті необхідних матеріалів (таблиць, графіків, схем, додатків) (до 5 балів)		
<i>Оформлення звіту (до 20 балів)</i>			
6.	Відповідність чинним стандартам щодо оформлення звіту в цілому (титольний аркуш, зміст, структура, посилання на інформаційні джерела) (до 15 балів)		
7.	Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул, графічних ілюстрацій та інформаційних джерел (до 5 балів)		
<i>Захист (до 30 балів)</i>			
8.	Презентація результатів (до 20 балів)		
9.	Аргументованість та повнота відповідей на запитання (до 10 балів)		
<i>Усього балів</i>			
<i>Підсумкова оцінка за національною шкалою</i>			
<i>Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС</i>			
<i>Підписи членів комісії:</i>			
Дата захисту « »		20	р.